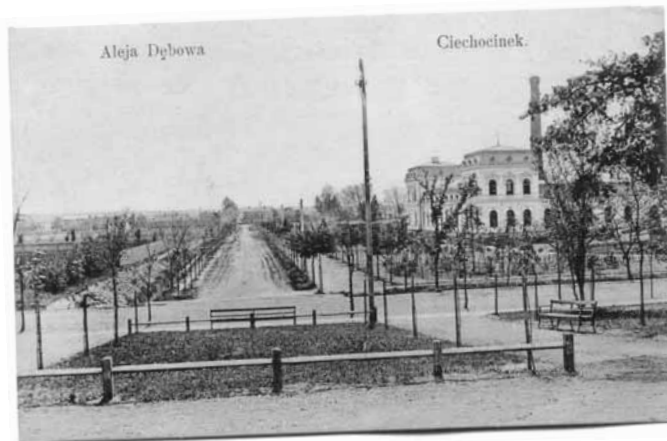

Aleja Dębowa

Ciechocińskie ulice wielokrotnie zmieniały swoje nazwy. Najczęściej ulegała przemianie nazwa ulicy w centrum uzdrowiska łącząca ul. Armii Krajowej (dawniej ul. Nieszawska) z ul. Widok.

Obecna ulica Bolesława i Mariana Raczyńskich pierwotnie nosiła nazwę Dębowa. Wytyczono ją w XIX w. Pierwszą nazwę zawdzięcza dębom, które przy niej rosły. W 1935 r. przemianowano ją na aleję marszałka Józefa Piłsudskiego na cześć zmarłego wtedy wielkiego Polaka. W czasie II wojny światowej, kiedy Ciechocinek nosił nazwę Hermannsbad, była to Adolf-Hitler-Strasse. Po 1945 roku przemianowano ją na ulicę gen. Karola Świerczewskiego. Obecna nazwę nadano w 1990 r. Przez kilka lat wisiała błędna tablica: ul. Braci Raczyńskich, choć zasłużeni dla Ciechocinka to ojciec i syn. Swoją ślad w Ciechocinku zostawił też ich syn i wnuk - Jerzy Raczyński.

Bolesław Raczyński (1832-1904) rozpoczął swoją karierę od stanowiska dozorczy ognia pod panwiami w warzelni soli. W 1864 r. został mianowany waryczem. Ze względu na swoją rzetelność pełnił funkcję kasjera miejscowego zarządu, komisarza magazynu solnego i źródeł. Od 1881 r. był dyrektorem Zakładu Zdrojowego w Ciechocinku. W 1886 r. Raczyński pełnił także funkcję prezesa Straży Pożarnej w Ciechocinku. Po przejściu na emeryturę w 1893 r. nadal przez trzy lata zajmował się administrowaniem Zakładu Zdrojowego, korzystając z pełnomocnika, którym został jego syn Marian. Dożywotnio pełnił rolę honorowego członka rady przy Zarządzie Zdrojowym.

Jego syn Marian Raczyński (1864-1942) również był długoletnim dyrektorem Zakładu Zdrojowego. Położył duże zasługi dla rozwoju Ciechocinka, który z małej osady kuracyjnej stał się największym nizinnym uzdrowiskiem w kraju. Zainicjował między innymi budowę pierwszego wodociągu wody pitnej. Za jego zarządzania powstały Łazienki nr 2, 3, 4 i dom Zarządu Wód Mineralnych (potem Państwowego Zakładu Zdrojowego), w parku Zdrojowym pobudowano kręgielnię, muszlę koncertową, przy ulicy Wysokiej (dziś Piłsuds-

kiego) stanął drewniany kinematograf (te dwa ostatnie obiekty zaprojektował Waldemar Fedders), urządzono park Tężniowy, wytyczono nowe ulice. Dyrektor Zakładu Zdrojowego przyczynił się też do całkowitej elektryfikacji i telefonizacji Ciechocinka, dbał o naprawę dróg i chodników, zagospodarowanie placów.

Marian Raczyński propagował Ciechocinek na arenie międzynarodowej. Jeździł na zjazdy balneologiczne do Petersburga, Sopotu czy Piatigorska, aby zapoznać się z najnowszymi technologiami zakładów zdrojowych. Zaowocowało to reklamami uzdrowiska, które umieszczano w prasie polskiej i rosyjskiej. Zaczęły się ukazywać przewodniki i informatory, między innymi Juliana Bandrowskiego „Pierwszy ilustrowany przewodnik po Ciechocinku” z 1908 r. oraz F. Makowskiego „Informator ciechociński ilustrowany” z 1910 r., dotowane przez dyrektora Zakładu Zdrojowego. On także kazał udostępnić zwiedzającym tężnię. Z ich szczytu można było podziwiać panoramę miasta i okolicy. Innymi atrakcjami dla kuracjuszy były udostępnione do zwiedzania warzelnia soli i nowoczesna rzeźnia miejska. W parku i pod tężniami rozbrzmiewała muzyka grana na żywo przez zapraszane orkiestry, teatr wystawiał najnowsze sztuki. Oprócz swych działań dyrektorskich i społecznikowskich, Marian Raczyński był autorem niezwykle cennego opracowania „Materiały do historii Ciechocinka od zapoczątkowania budowy warzelniów soli do wybuchu Wielkiej Wojny” (1935). Jego syn, Jerzy Raczyński (1892-1930), był wybitnym architektem związanym z Politechniką Warszawską. Ma duże zasługi dla badań nad architekturą polską. Jest autorem projektu rekonstrukcji źródła solankowego nr 11, tzw. „Grzybka”. Zginął tragicznie w samotnej wyprawie łódką w górę Wisły. Został pochowany w grobie rodzinnym na Powązkach w Warszawie.

Przy tej ulicy zostały zbudowane Łazienki nr 2 (obecnie Pałac Targon) oraz pensjonaty: „Kościuszek”, „Andrzejówka”, „Janina” i „Julianówka”. W 1932 r. w pobliżu Łazienek nr 4 usytuowano dwa drewniane baseny napełniane solanką ze źródła termalnego nr 14. Niestety, już nie istnieją.

Zamieszczona obok pocztówka ukazuje aleję Dębową jeszcze przed wybudowaniem Łazienek nr 4. Po lewej stronie widoczny jest rów odwadniający teren i płot okalający budowę nowego obiektu dla kuracjuszy, a po prawej - Łazienki nr 3 - jeszcze jednopiętrowe. Zdjęcie wykonano spod Łazienek nr 1 ponad sto lat temu.

Aldona Nocna